

पश्चात्तिर्यक् षडरन्निः सप्तरन्निर्वा प्राची दीर्घा अरन्निः पुरस्तात्तिर्यक् तेषां
 मध्ये शङ्कुः एतदेकं प्रमाणम् . अथवा चतुःशतमङ्गुलानि पश्चात्तिर्यक् अष्टा-
 शीतिशतमङ्गुलानि प्राची दीर्घा षडशीत्यङ्गुलानि पुरस्तात्तिर्यक् अत्रारन्नेश्च-
 तुर्विंशो भायोऽङ्गुलम् अत्रापि पुरस्तात्प्रमाणमध्ये शङ्कुः एतद्वेदेर्द्वितीयं
 प्रमाणम् . अथवोक्तमानद्वयादतिशयेनाधिकप्रमाणा सर्वतो वेदिर्भवति अयं
 तृतीयः प्रकारः . प्रतिप्रस्थातुर्दर्शपूर्णमासवेदेः प्रमाणम् . तत्र प्राचीनप्रवणे गार्ह-
 पत्याहवनीयदक्षिणाग्नीनां खरान्पूर्ववत्प्रसाध्याहवनीयस्य पुरस्तात्प्रक्रमत्रयमधिकं
 वा परित्यज्य ततः पुरस्तादध्वोरुत्तरा वेदिः कार्या . तस्याः साधनश्लोकः षडर-
 निप्राचीपक्षे नवारन्निर्मिता रज्जुर्लक्षिता षट्स्वतः परम् अर्धेऽर्धे त्रिषु पाशः
 स्यात्पशुवेदेः प्रसाधनमिति साधयित्वा प्रकृतिवत्संग्रहौ साधनीयौ . तस्यां
 वेदावाहवनीयखरस्थाने समचतुरश्रा द्वात्रिंशदङ्गुलोत्तरवेदिः साधनीया यावत्प्र-
 माणेत्याद्युपायेन^{१)} . वेदिसाधने प्रकारान्तरं च द्यरन्तौ लक्षणं कुर्यादर्धे सार्ध-
 त्रये तथा अर्धेऽरन्तौ ततः सार्धे वेदिः सा पाशुकी मतिरिति अयं पाशावि-
 पर्यासेन साधनोपायः . ततस्तस्या वेदेः प्रादिशमात्रमन्तरालं पृथमात्रं^{२)} वा शा-
 खान्तराद्द्व्यङ्गुलं त्र्यङ्गुलं चतुरङ्गुलं रथवर्त्मसीतावर्त्माद्यन्तरालं परित्यज्य प्रतिप्र-
 स्थातुरेवैष्टिकी वेदिः साधनीया तन्मध्येऽरन्निमात्रमाहवनीयखरं कुर्यात् . अत्र
 पूर्वमध्वर्युः कर्म करोति तमनु प्रतिप्रस्थाता समन्त्रकमेव सर्वम् । उभयोर्वेदि-
 मानानन्तरमग्नीडुभयोर्वेद्योः परिसमूहनं करोति . उत्करकरणमुत्तरस्यामेव .
 उभयोः सतृणवज्रादानादि सतृणपुरीषस्योत्करे प्रक्षेपान्तम् . प्रतिप्रस्थातुरुत्तराम-
 ध्वर्युवेदिमपरेण उत्करे पुरीषप्रक्षेपार्थः संचरो नान्यत्र . ततोऽध्वर्युरेवाह
 ब्रह्मन्पूर्वा परिग्रहौ परिग्रहीष्याव इति ओं३ बृहस्पती परिगृहीतं वेदी
 सुगा वो देवाः सदनानि सन्त्वनयोर्वर्हिषी प्रथेताऽ साधन्तरहिऽस्ते पृथिव्यौ
 देव्यौ-देव्यौ स्तां देवता वर्धयतं युवां नाकस्य पृष्ठे [यजमानो]ऽस्तु सप्त° यजमानं
 च धत्तम् ओं३ परिगृहीतमित्यूहः^{३)} हरिस्वामिमते वरुणप्रधासेषूहाभावः .
 तत उभयोः पूर्वपरिग्रहः . उभयोर्वेद्योस्त्रिरुल्लेखनम्^{४)} . ततोऽध्वर्युरेवाह हर-

१) See pag. ४५५, २५. २) ? पृथुमा° १. ३) See २. २. १२ and ८. ४) Thus B. वेद्या त्रि° १.